

[18. 1.]

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan
de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

MIJNE HERREN!

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet (en bijlage) tot bekrachtiging van den kostellozen afstand, aan de provincie *Groningen*, van de *Westerhaven te Groningen* en van deelen der ten zuiden en westen daaraan grenzende wegen.

De toelichtende memorie (en bijlage), die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede, Mijne Heeren! bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Het Loo, den 1sten September 1882.

WILLEM.

[18. 2.]

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILLEM III, ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de provincie *Groningen* voornemens is, de door haar aangelegde haven in de voormalige vestinggracht langs de *Westerkaai te Groningen* te verbeteren, en dat het wenschelijk is, haar die gracht en de aan den Staat behorende deelen der ten zuiden en ten westen daaraan grenzende wegen kosteloos af te staan;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goetvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

Goedkeuring wordt verleend aan den kostellozen afstand, aan de provincie *Groningen*, van het vak voormalige vestinggracht te *Groningen*, genaamd de *Westerhaven*, en van de deelen der ten zuiden en ten westen daaraan grenzende wegen, gedaan bij de in afschrift aan deze wet gehechte acte, den 12den Julij 1882 verleden voor den te *Groningen* residerenden notaris mr. N. VAN HASSELT.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te

De Minister van Financien,

KOPIJ.

In naam des Konings!

Op heden den twaalfden Julij achttien honderd twee en tachtig, verscheen voor meester NICOLAAS VAN HASSELT, notaris ter standplaats de gemeente *Groningen*, in tegenwoordigheid der twee na te noemen getuigen:

de weledel gestrenghe heer JAN VAN HETTINGA TROMP, ontvanger der registratie van de geregte lijke acten en der domeinen, wonende te *Groningen*, handelende ingevolge resolutie van Zijne Excellentie den heer Minister van Financien, van den zeventienden April achttien honderd twee en tachtig, nummer 76 (Domeinen), en missive van den heer directeur der registratie en domeinen te *Leeuwarden*, van den achtsten Junij jongstleden, nummer 2103, namens den Staat der Nederlanden;

welke comparant verklaarde, behoudens goedkeuring door de wetgevende magt, kosteloos af te staan aan de provincie *Groningen*, waarvoor ten deze hierbij mede zijn verschenen: de hooggeboren heer meester LOUIS graaf VAN HEIDEN REINSTEIN, kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, groot-officier der orde van de Eikenkroon van Luxemburg, groot-kommandeur der Orde van Verdiensten van Oldenburg, kommandeur eerste klasse met de ster van de orde van den Rooden Adelaar en van de Kroonorde van Pruisen, ridder expectant van de Duitsche Orde, balye van Utrecht, Commissaris des Konings in de provincie *Groningen*; en

de weledel gestrenghe heer meester EVERHARDUS VAN LOON, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, griffier van de Staten der provincie, beiden wonende te *Groningen*, die verklaarden, als optredende voor Gedeputeerde Staten van gezegde provincie, welk collegie handelt ter uitvoering van het besluit van de Staten van den negenden November achttien honderd en tachtig, nummer 9, voor en namens gezegde provincie in eigendom aan te nemen:

de *Westerhaven* of het deel der voormalige vestinggracht van de stad *Groningen*, tusschen de Nieuwe Astraat en den weg langs het Hoornsche Diep, met de tot de voormalige vestinggronden behoorende, door de provincie bestrate strooken der wegen langs den westkant en zuidkant dezer gracht.

De in dezen afstand begrepen gracht en strooken grond, kadastraal bekend als een deel van het perceel *Groningen*, sectie K, nummer 1926, zijn op de aan deze acte gehechte en door partijen gewaarmerkte kaart, waarop het water blaauw en de walnuur rood gekleurd zijn, door eene roode arcering en eene gele omzooming aangewezen en worden begrens d:

a. aan de stadzijde eerst en wel zoo ver als in de bogt bij de Nieuwe Astraat geen walnuur aanwezig is, door de lijn loopende op een meter ten noordoosten van en evenwijdig aan de snijlijn van het talud met het water, bij een stand van een meter vijf en vijftig centimeter beneden Winschoterpeil;

voorts door den achterkant van den tot den waterspiegel afgebroken walnuur langs de Westerkade en verder door den achterkant der rollaag van de steenstapelglooiing van den weg langs het Hoornsche Diep;

b. aan de buitenzijde door de grenslijnen 52 tot 53 gedeeltelijk, 53 tot 54, 54 tot 55, 55 tot 56, 56 tot 57, 57 tot 58, 58 tot 59 en een gedeelte van 59 tot 60 der voormalige vestinggronden;

c. aan de noordzijde door de lijn getrokken in het oostelijk verlengde van den achterkant der deksloof van de belendende noordelijke beschoeiing van het Hoendiep.

Aan deze overdragt zijn de volgende voorwaarden verbonden:

De provincie neemt de *Westerhaven* en hetgeen verder in den afstand begrepen is, over als openbare werken en verbindt zich om:

1°. ze als zoodanig te onderhouden;

Bekrachtiging kosteloozen afstand aan de prov. Groningen van de Westerhaven te Groningen en daaraan grenzende wegen.

2°. de *Westerhaven* tot twee meter beneden het peil van het waterschap Westerkwartier te verdiepen;

3°. langs de noord- en oostzijden dier haven beschoeiingen of walmuren te bouwen, reikende tot aan de kruin der aangrenzende wegen.

Door deze overeenkomst vervalt het contract van den zesden November achttien honderd twee en zestig, gesloten tusschen het Departement van Oorlog en de provincie *Groningen*.

De kosten dezer acte en van hare overschrijving zijn ten laste van de provincie.

Waarvan acte.

Gedaan en verleden te *Groningen*, ten dage voormeld, in tegenwoordigheid van PIETER AUGUSTINUS VAN HECKE, bode, en HEBO HENDRIK ETTEMA, notarisklerk, beiden wonende te *Groningen*, als getuigen, met de comparanten aan den notaris bekend.

En hebben de comparanten deze acte, onmiddellijk na gedane voorlezing, met de getuigen en den notaris ondertekend.

(Geteekend:) TROMP, v. HEIDEN, VAN LOON; P. A. VAN HECKE, ETTEMA, N. VAN HASSELT.

Uitgegeven voor eerste grosse aan en ten verzoeken van den weledel gestrengen heer JAN VAN HETTINGA TROMP, in zijne voormelde hoedanigheid, den dertienden Julij achttien honderd twee en tachtig.

(get.) N. VAN HASSELT.

Voor kopij conform,

De Secretaris-Generaal van het
Ministerie van Financien,

BARTSTRA.

[18. 3.]

MEMORIE VAN TOELICHTING.

De bestaande haven, die in 1862 door de provincie Groningen, met vergunning van den Minister van Oorlog, werd aangelegd in de vestinggracht bezuiden de Apoort te Groningen, voldoet niet meer aan de tegenwoordige behoefte aan havenruimte.

Zij moet daarom verbeterd worden, waartoe reeds door Provinciale Staten werd besloten, onder voorwaarde dat de eigendom der gracht aan de provincie verzekerd zij.

De kosteloze afstand der gedeeltelijk reeds voor haven ingerigte en gedeeltelijk daarvoor nog in te rigten voormalige vestinggracht, steunt op hetzelfde beginsel als die van de oppervlakten vestinggracht en grond, noodig voor het maken der bij de wet van 3 Junij 1875 (*Staatsblad* n°. 99) bedoelde verbindingskanalen te Groningen.

De verbetering en vergrooting der haven zal niet alleen het algemeen belang ten goede komen, maar tevens een zeer gunstigen invloed uitoefenen op de waarde van den Staatsgrond tusschen de Westerkaai en de Westerhavenstraat.

De in den kosteloozen afstand begrepen deelen der wegen ten zuiden en westen der haven moeten aan de provincie overgaan, omdat haar ook de overige deelen dezer wegen behooren.

Deze strooken grond hebben, evenals de afgestane gracht, voor den Staat geene waarde.

Ter verdere toelichting wordt eene kaart overgelegd ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De Minister van Financien,
VAN LYNDEN VAN SANDENBURG.